

CSONGRÁDY BÉLA

Képzőművészeti oázis Honton

Gondolatok Kolozsvári Grandpierre Miklós bemutatkozásához

A hatvanas-hetvenes, de még a nyolcvanas években is volt Nógrád megyében egy mára legendává nemesült képző-, illetve iparművész-generáció, köztük – csak példaként említve s érzékeltetve a bőség zavarát – a balassagyarmati Farkas Andrással, Csemniczky Zoltánnal, Párkányi Raab Péterrel, Réti Zoltánnal, a salgótarjáni Balázs Jánossal, Bobály Attilával, Czinke Ferencsel, Erdei Sándorral, Földi Péterrel, Hegedűs Morgannal, Hibó Tamással, Iványi Ödönnel, Lóránt Jánossal, Mészáros Erzsébettel, Mustó Jánossal, Oláh Jolánnal, Orosz Istvánnal, Somoskői Ödönnel, Szujó Zoltánnal, Takács Gézával, az alsótoldi keramikussal, Antal Andrásval, a benczúrfalvai két szobrásszal, az idősebb és a fiatalabb Szabó Istvánnal, a nógrádmegyeri festő Radics Istvánnal. Legtöbbjük eltávozott már az élők sorából, számos ok miatt nincs olyan pezsgő szervezeti élet, mint korábban, kevesebb a karakteres személyiség, de azért mostanság sincs híján a megye különböző stílusú és életkorú, figyelemre, elismerésre érdemes kiforrott egyéniségekből, fejlődő tehetségekből.

Ráadásul fel-feltűnnek máshonnan érkezett, de itt letelepedett, Nógrádban otthonra lelt művészek is. Ilyen az 1995 óta Honton élő, gyönyörű kertet, már-már arborétumot és vendégszerető galériát létrehozott, többműfajú – grafikákat, festményeket, sőt márványszobrokat is készítő – alkotó, az 1950-ben Budapesten született Kolozsvári Grandpierre Miklós. Rokona volt Szász Endre, s ugyancsak nem keveset tanult a korszak kiemelkedő, rangos művészeitől. Sokáig tartózkodott külföldön: dolgozott könyvekbe, tanított, előadásokat tartott és természetesen rajzolt, festett, szobrászkodott, ennél fogva határainkon túl jobban ismerték a nevét, sikeresebb volt, mint hazájában. Felfedezésében és elismertségében nagy szerepet játszott a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) Nógrád megyei szervezete, amely 2018 őszén Prima-díjjal tüntette ki, ez év áprilisában pedig önálló kiállítást szervezett műveiből Salgótarjánban, a József Attila Művelődési Központ emblematikus üvegcsarnokában.

A tárlat – amelyet az egyik ifjú pályatárs, a salgótarjáni képzőművész, a helyi múzeum munkatársa, Birkás Babettn nyitott meg – egyértelműen bizonyította, hogy Kolozsvári Grandpierre Miklós révén gazdagodott a Palócföld – a kultúrtáj és a folyóirat – szellemi, kulturális élete. Színes mesélőkédv, élénk színvilág, magas szintű rajztudás és a térben szabadon áramló, lendületes, légies könnyedségű, finom dinamikájú vonalvezetés, elegáns kompozíció az alkotások közös jellemzője. A művek nem egyszer – minden bizonnyal tudatosan – többjelentésűek, sokszor mitológiai gyökerűek. Központi szereplők az emberek, a köztük lévő intim kapcsolatok, de a festményeken gyakoriak az állati és növénymotívumok, meg-megjelennek ékszerek, hangszerek is. A témakörök között elmosódnak a határok, s ez vonatkozik a realista, szimbolista és szürrealista ábrázolásmód összefüggéseire, egymásra hatásaira is. A művész sem szélsőségesnek, sem fanatikusnak nem tartja magát, csak egyszerűen szabadnak... Egy vallomásaiban kifejtette: *élményt szeretnék nyújtani, azt tartom fontosnak, hogy kortalan és országhatárok nélküli jó és rossz emberi tulajdonságokat ábrázoljak, pl. a „gőg” kétszáz évvel ezelőtt is volt, Japánban, Norvégiában, mindenhol, mint ahogy a „bölcesség”, a „bujaság”, az „okosság”... mindenféle ság, ség... Természetesen a ruha sem utalhat egyértelműen egy adott korra. Igyekszem semlegessé tenni.*

E megállapítások igazságtartalmát remélhetően igazolják a Palócföld jelen lapszámának borítóján és belső oldalain látható beszédes illusztrációi is.

Kolozsvári Grandpierre Miklós: *A fattyú és a léba*